

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

YSTADEGAU

Ystadegau'r Dreth Gwarediadau Tirlenwi: Ionawr i Mawrth 2021

Y datganiad ystadegol chwarterol a blynyddol ar gyfer Treth Gwarediadau Tirlenwi a gyhoeddir gan Awdurdod Cyllid Cymru. Mae'r data'n cynnwys y pwysau a'r dreth sy'n ddyledus ar wastraff sy'n cael ei waredu i safleoedd tirlenwi.

Cyhoeddwyd gyntaf: 20 Mai 2021

Diweddarwyd ddiwethaf: 20 Mai 2021

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.

Ewch i <https://llyw.cymru/ystadegaur-dreth-gwarediadau-tirlenwi-ionawr-i-mawrth-2021-html> i weld y fersiwn ddiweddaraf.

Gwybdaeth am [hawlfraint](#).

Cynnwys

Prif bwyntiau

Ynglŷn â'r ystadegau yma

Dulliau a ddefnyddiwyd yn y datganiad hwn

Dadansoddiad

Dolenni i'r tudalennau gwybodaeth allweddol am ansawdd a rhestr termau

---

Adborth a manylion cyswllt

Prif bwyntiau

O ran gwastraff a waredwyd i safleoedd tirlenwi yn y cyfnod Ebrill 2020 i Fawrth 2021:

- bu 980 mil tonnell o warediadau awdurdodedig. Mae hyn yn cynnydd o 2% o'i gymharu â'r flwyddyn flaenorol. O fewn y cyfanswm hwn, cafodd gostyngiad mewn gwarediadau cyfradd safonol ei wrthbwysu gan gynnydd mewn gwaradediadau cyfradd is
- yr oedd y gwarediadau hyn yn golygu bod £31.7 miliwn o dreth yn ddyledus. Mae'n lleihad oddeutu 14% ers y flwyddyn flaenorol. Mae'n debygol bod cyfyngiadau coronafeirws (COVID-19) wedi arwain at symud rhai gwarediadau gwastraff, a fyddai wedi digwydd yn gynharach yn y flwyddyn ariannol, fel eu bod wedi digwydd yn ddiweddarach yn y flwyddyn ariannol
- roedd y pum gweithredwr safle tirlenwi oedd yn talu'r swm mwyaf o dreth yn

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.

Ewch i <https://llyw.cymru/ystadegaur-dreth-gwarediadau-tirlenwi-ionawr-i-mawrth-2021-html> i weld y fersiwn ddiweddaraf.

Gwybdaeth am [hawlfraint](#).

cyfrif 84% yr holl dreth yn ddyledus

O ran gwastraff a waredwyd i safleoedd tirlenwi yn y cyfnod Ionawr i Fawrth 2021:

- bu 226 mil tonn o warediadau awdurdodedig. Mae hyn yn lleihad o 2% o'i gymharu â'r un cyfnod yn 2020
- roedd y gwarediadau hyn yn golygu bod £7.2 miliwn o dreth yn ddyledus. Mae'n lleihad 12% ers yr un cyfnod yn 2020
- efallai bod tystiolaeth o batrwm tymhorol yn y data. Mae dyddiau byrrach misoedd y gaeaf yn ffactor o bosib. Fodd bynnag, mae'r patrwm hwn yn cael ei gymhlethu ymhellach gan effaith coronafirws yn 2020-21
- roedd y pum gweithredwr safle tirlenwi oedd yn talu'r swm mwyaf o dreth yn cyfrif 85% yr holl dreth yn ddyledus
- mae 17 o weithredwyr safleoedd tirlenwi awdurdodedig yn cwmpasu 21 safle

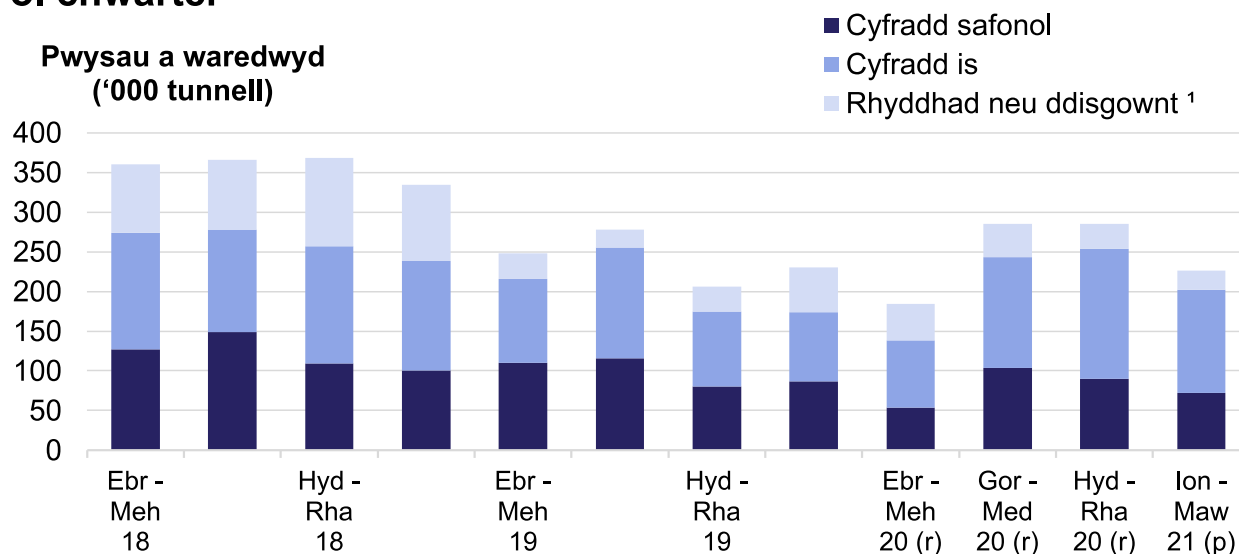
Gellir cael mwy o wybodaeth am y gweithredwyr safleoedd tirlenwi hyn ar wefan Awdurdod Cyllid Cymru.

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.

Ewch i <https://llyw.cymru/ystadegaur-dreth-gwarediadau-tirlenwi-ionawr-i-mawrth-2021-html> i weld y fersiwn ddiweddaraf.

Gwybdaeth am [hawlfraint](#).

Siart 1a: Pwysau ar wastraff a waredwyd i safleoedd tirlenwi, yn ôl chwarter

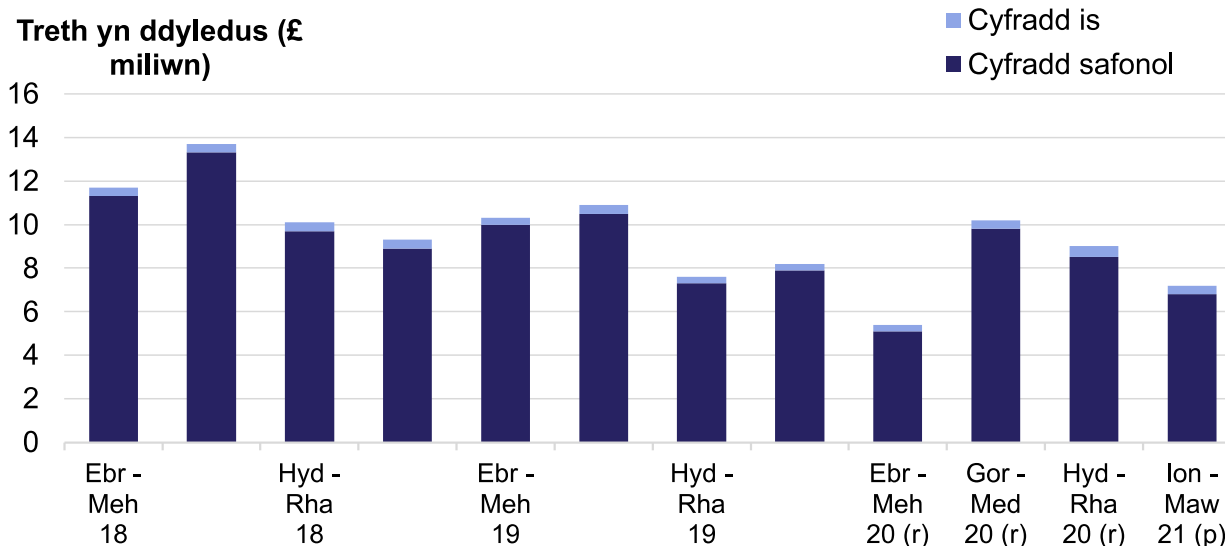

¹ Mae hyn yn cynnwys pwysau dŵr a dynnwyd o wastraff a waredwyd, ar gyfradd sero, a phwysau'r holl wastraff sy'n destun unrhyw ryddhad Treth Gwarediadau Tirlenwi.

(p) Mae'r gwerthoedd yn rhai dros dro a byddant yn cael eu diwygio mewn cyhoeddiad yn y dyfodol.

(r) Mae'r gwerthoedd wedi cael eu diwygio yn y cyhoeddiad hwn.

Siart 1b: Treth yn ddyledus ar wastraff a waredwyd i safleoedd

(p) Mae'r gwerthoedd yn rhai dros dro a byddant yn cael eu diwygio mewn cyhoeddiad yn y dyfodol.

(r) Mae'r gwerthoedd wedi cael eu diwygio yn y cyhoeddiad hwn.

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.

Ewch i <https://llyw.cymru/ystadegaur-dreth-gwarediadau-tirlenwi-ionawr-i-mawrth-2021-html> i weld y fersiwn ddiweddaraf.

Gwybdaeth am [hawlfraint](#).

Ynglŷn â'r ystadegau yma

Cyflwyniad o Dreth Gwarediadau Tirlenwi

O fis Ebrill 2018, mae Treth Gwarediadau Tirlenwi yn newid y Dreth Tirlenwi yng Nghymru. Rydym, Awdurdod Cyllid Cymru, yn casglu a rheoli'r Treth Gwarediadau Tirlenwi. Mae'r dreth wedi'i llunio a'i gwneud yng Nghymru a bydd y refeniw a gesglir yn cefnogi gwasanaethau cyhoeddus Cymru.

Fel Treth Tirlenwi, mae Treth Gwarediadau Tirlenwi yn dreth ar waredu gwastraff i dirlenwi a chodir y dreth yn ôl pwysau. Mae gweithredwyr safleoedd tirlenwi yn talu'r treth a maent yn trosglwyddo'r costau hyn i weithredwyr gwastraff eraill drwy eu ffi glwyd.

Diben y dreth yw:

- lleihau faint o wastraff sy'n mynd i safleoedd tirlenwi
- annog dulliau llai niweidiol o reoli gwastraff fel ailgylchu a llosgi

Gwerth ystadegau'r Dreth Gwarediadau Tirlenwi

Mae ystadegau Treth Gwarediadau Tirlenwi'n ffynhonnell ddata werthfawr ar lefel y gwastraff sy'n cael ei dirlenwi.

Rhagweld refeniw'r Dreth Gwarediadau Tirlenwi ar gyfer Cymru yn y dyfodol yw defnydd pwysig o ystadegau'r Dreth Gwarediadau Tirlenwi yw. Yn bennaf, mae Lywodraeth Cymru a'r Swyddfa Cyfrifoldeb Cyllidebol yn gwneud hyn.

Data ar gael dros Dreth Gwarediadau Tirlenwi

Mae'r holl ddata a ddefnyddir yn y datganiad ystadegol hwn ar gael mewn taenlen ar y [dudalen ystadegau cryno](#).

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.

Ewch i <https://llyw.cymru/ystadegau-dreth-gwarediadau-tirlenwi-ionawr-i-mawrth-2021-html> i weld y fersiwn ddiweddaraf.

Gwybdaeth am [hawlfraint](#).

Mae ddata ar gael hefyd ar [wefan StatsCymru](#).

Tudalennau gwybodaeth allweddol am ansawdd a rhestr termau

Gwelwch y datganiad ystadegol hwn dylai defnyddwyr gyfeirio at y tudalennau [rhestr termau](#) a'r [gwybodaeth allweddol am ansawdd](#) a gyhoeddir ar wahân:

- rydym yn diffinio termau perthnasol yn y [rhestr termau](#) fel y'u defnyddir yn y datganiad
- mae ein [tudalen gwybodaeth allweddol am ansawdd](#) yn disgrifio sut mae ystadegau'r Dreth Gwarediadau Tirlenwi yn bodloni'r Cod Ymarfer ar gyfer Ystadegau ynghyd â dimensiynau gwerth, dibynadwyedd ac ansawdd

Diwygiadau i ystadegau'r Dreth Gwarediadau Tirlenwi

Mae'r amcangyfrifon chwarterol yn y datganiad hwn yn seiliedig ar y [cyfnod cyfrifyddu](#) o dri mis diweddaraf ar gyfer pob gweithredwr safle tirlenwi. Gall pob ffurflen Treth Gwarediadau Tirlenwi yn dilysu fel rhan o waith lliniaru ac adfer a wneir fel mater o drefn gan Awdurdod Cyllid Cymru ac a all, o'r herwydd, gael ei ddiwygio yn y dyfodol.

Yn yr adran ganlynol, rydym yn disgrifio y dulliau yr ydym yn defnyddio i ganfod yr ystadegau o'r data a ddarparwyd yn y ffurflenni.

Dulliau a ddefnyddiwyd yn y datganiad hwn

Cyfnodau cyfrifyddu

Mae gan y rhan fwyaf o weithredwyr safleoedd tirlenwi yn adrodd i Awdurdod Cyllid Cymru yn defnyddio cyfnodau cyfrifyddu safonol. Mae'r rhain yn cyd-fynd â diwedd ein chwarteri adrodd.

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.

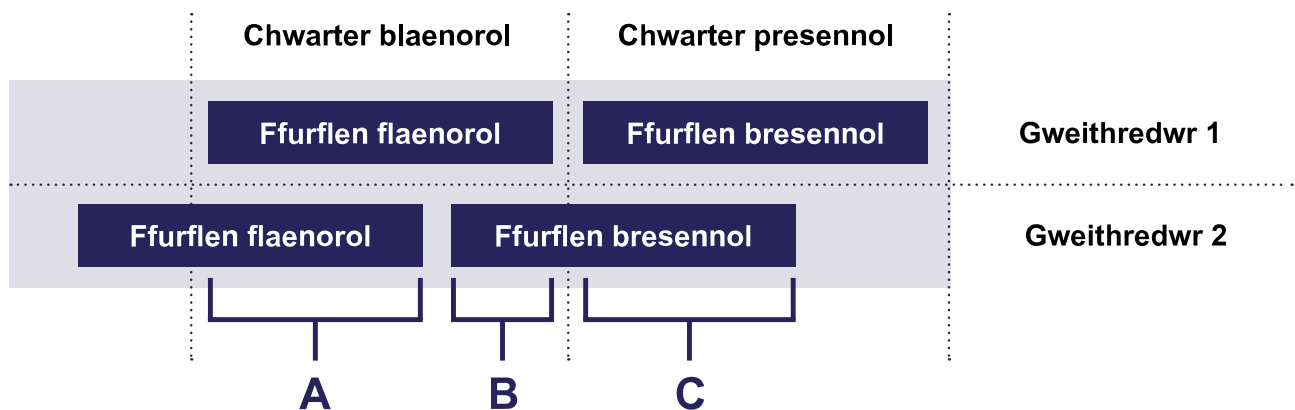
Ewch i <https://llyw.cymru/ystadegaur-dreth-gwarediadau-tirlenwi-ionawr-i-mawrth-2021-html> i weld y fersiwn ddiweddaraf.

Gwybdaeth am [hawlfraint](#).

Mae nifer fach o weithredwyr safleoedd tirlenwi yn defnyddio dyddiadau dechrau a gorffen gwahanol ar gyfer adrodd i Awdurdod Cyllid Cymru. Rydym yn egluro yma sut yr ydym yn ymdrîn â'r mater hwn wrth gynhyrchu amcangyfrifon ar gyfer y chwarteri adrodd cyfredol a blaenorol.

Yn yr eisampl yn ddangos yr isod:

- Mae gan Weithredwr 1 gyfnod cyfrifyddu safonol
- Mae Gweithredwr 2 wedi cytuno ar gyfnod cyfrifyddu gwahanol gydag Awdurdod Cyllid Cymru. Mae amser cychwyn a gorffen yn wahanol i'n chwarteri adrodd yn ôl safonol

A + B: Defnyddir dwy ran o dair o'r ffurflen flaenorol ac un ran o dair o'r ffurflen ddiweddaraf i roi amcangyfrifon ar gyfer y chwarter blaenorol.

C: Caiff cyfran y ffurflen sy'n rhoi sylw i'r cyfnod diweddaraf ei chodi i roi amcangyfrifon ar gyfer y chwarter cyfredol. Mae'r codi'n digwydd ar sail pro rata o ran nifer y dyddiau yn y chwarter presennol sy'n berthnasol i'r ffurflen.

Rhyddhad a disgowntiau

Pan gyfeirir at wastraff gan nodi ei fod wedi derbyn **rhyddhad**, mae gweithredwyr y safleoedd tirlenwi yn gofnodi'n wreiddol hyn fel gwastraff lefel is yna'i dynnu i ffwrdd mewn rhan ddilynol o'r ffurflen. Mae'r datganiad hwn yn adrodd ar y gwastraff sy'n cael rhyddhad o fewn y categori rhyddhad neu

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.

Ewch i <https://llyw.cymru/ystadegaur-dreth-gwarediadau-tirlenwi-ionawr-i-mawrth-2021-html> i weld y fersiwn ddiweddaraf.

Gwybdaeth am [hawlfraint](#).

ddisgownt ond nid yn rhan o'r categori cyfradd is. Hefyd, mae pwysau unrhyw wastraff y rhoddwyd disgownt mewn perthynas ag ef oherwydd **disgownt dŵr** wedi'i gynnwys yn y categori rhyddhad neu ddisgownt yn unig.

Gwarediadau heb awdurdod

Does dim data ar gael eto ar **warediadau heb awdurdod**. Byddwn yn cadw'r hyn dan adolygiad. Pan fydd gennym ddigon o ddata, byddwn yn darparu mwy o fanylion am ein dull o gyhoeddi gwybodaeth am warediadau heb awdurdod.

Ansolfedd cwsmer

Mae'r system Treth Gwarediadau Tirlenwi yn caniatáu rhoi credyd yn erbyn y dreth sy'n ddyledus ar gyfer ansolfedd cwsmer. Mae hyn pan fydd cwsmer gweithredwr safle tirlenwi wedi mynd allan o fusnes ac yn methu â thalu'r gweithredwr am y gwastraff a gafodd ei waredu i dirlenwi.

Yn flaenorol, cafodd swm bychan iawn o greddyd ei hawlio gan un gweithredwr yn ystod chwarter adrodd Gorffennaf i Fedi 2018. Fodd bynnag, gwrthododd Awdurdod Cyllid Cymru y cais hwn ac roedd treth yn ddyledus ar y swm hwn.

Cafodd swm bach o greddyd ei hawlio gan un gweithredwr ar gyfer y chwarter adrodd Gorffennaf i Fedi 2019. Cymeradwyodd Awdurdod Cyllid Cymru yr hawliad. Yn y datganiad ystadegol hwn, rydym wedi tynnu y swm wedi'i hawlio o gyfanswm y dreth sy'n ddyledus.

Gwarediadau esempt

Gall rhai enghreifftiau o waredu deunyddiau gael eu hystyried yn **esempt rhag Dreth Gwarediadau Tirlenwi** ac felly ni fyddant yn cael eu hadrodd i Awdurdod Cyllid Cymru. Nid ydym yn casglu data ar y gwarediadau esempt hyn.

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.

Ewch i <https://llyw.cymru/ystadegaur-dreth-gwarediadau-tirlenwi-ionawr-i-mawrth-2021-html> i weld y fersiwn ddiweddaraf.

Gwybdaeth am [hawlfraint](#).

Dadansoddiad

Cyfraddau treth sy'n berthnasol i Dablau 1a a 1b

Mae Llywodraeth Cymru wedi gosod cyfraddau sy'n cyfateb i'r rhai yng ngweddill y DU ar gyfer 2018-19 i 2021-22.

	Cyfradd safonol	Cyfradd is	Cyfradd gwarediadau heb eu hawdurdodi (ddim yn Nhablau 1a a 1b)
2018-19	£88.95 y dunnell	£2.80 y dunnell	£133.45 y dunnell
2019-20	£91.35 y dunnell	£2.90 y dunnell	£137.00 y dunnell
2020-21	£94.15 y dunnell	£3.00 y dunnell	£141.20 y dunnell
2021-22	£96.70 y dunnell	£3.10 y dunnell	£145.05 y dunnell

Tabl 1a: Pwysau o wastraff a waredwyd i safleoedd tirlenwi [1] [5]

Pwysau a waredwyd ('000 tonnell) [2]

	Rhyddhad neu ddisgownt [3]	Cyfradd is	Cyfradd safonol	Cyfanswm [4]
2019-20	142	427	392	962

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.

Ewch i <https://llyw.cymru/ystadegaur-dreth-gwarediadau-tirlenwi-ionawr-i-mawrth-2021-html> i weld y fersiwn ddiweddaraf.

Gwybdaeth am [hawlfraint](#).

	Rhyddhad neu ddisgownt [3]	Cyfradd is	Cyfradd safonol	Cyfanswm [4]
Ebr-Meh	32	106	110	248
Gor-Med	23	139	116	277
Hyd-Rhag	31	95	80	206
Ion-Maw	56	87	87	230
2020-21 (p)	143	517	320	980
Ebr-Meh (r)	46	84	54	184
Gor-Med (r)	42	139	104	285
Hyd-Rhag (r)	31	164	90	285
Ion-Maw (p)	24	130	72	226

Ystadegau'r Dreth Gwarediadau Tirlenwi yn ôl cyfnod adrodd, cyfradd treth a mesur ar StatsCymru (yn cynnwys data ar gyfer 2018-19, heb ei gyflwyno uchod)

Nodiadau

[1] Nid yw'r tabl hwn yn cynnwys unrhyw wybodaeth am warediadau heb awdurdod gan nad oes unrhyw ddata ar gael eto.

[2] Mae'r pwysau a gyflwynwyd wedi'u talgrynnu i'r 1,000 tunnell agosaf.

[3] Mae hyn yn cynnwys pwysau dŵr a dynnwyd o wastraff a waredwyd, ar

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.

Ewch i <https://llyw.cymru/ystadegau-dreth-gwarediadau-tirlenwi-ionawr-i-mawrth-2021-html> i weld y fersiwn ddiweddaraf.

Gwybdaeth am [hawlfraint](#).

gyfradd sero, a phwysau'r holl wastraff sy'n destun unrhyw ryddhad Treth Gwarediadau Tirlenwi.

[4] Mae'r cyfanswm a gyflwynwyd wedi'i gyfrifo ar sail y gwerthoedd heb eu talgrynnu.

[5] Nid yw'r tabl yn cynnwys nifer fach o ddiwygiadau i ffurflenni treth a dderbyniwyd gennym. Mae hyn oherwydd ein bod yn asesu'r risg o ddatgelu gwybodaeth am drethdalwr unigol.

(p) Mae'r gwerthoedd yn rhai dros dro a byddant yn cael eu diwygio mewn cyhoeddiad yn y dyfodol.

(r) Mae'r gwerthoedd wedi cael eu diwygio yn y cyhoeddiad hwn.

Sylwadau ar Dabl 1a

Mae'n bwysig nodi bod cyfyngiadau coronafeirws (COVID-19) wedi'u cyflwyno ym mis Mawrth 2020, gan gynnwys ar weithgaredd yn y sector gwastraff. Cafodd cyfyngiadau ar y sector gwastraff eu codi'n raddol trwy gydol 2019-20, er bod rhai cyfyngiadau yn dal i fod mewn lle.

Arweiniodd y cyfyngiadau cychwynnol at gwmp o 26% mewn gwarediadau rhwng Ebrill a Mehefin 2020, o'i gymharu â'r un cyfnod flwyddyn ynghynt. Mae'r data ar gyfer Gorffennaf i Fedi 2020 yn dangos adferiad yn lefelau'r gwastraff a waredwyd, gyda'r lefel 3% yn uwch nag ym mis Gorffennaf i fis Medi 2019. Gwelwyd adferiad pellach yn Hydref i Ragfyr 2020, gyda lefel y gwastraff a waredwyd 38% yn uwch na'r un cyfnod flwyddyn ynghynt. Fodd bynnag, roedd pwysau'r gwastraff a waredwyd rhwng mis Ionawr a mis Mawrth 2021 2% yn is na'r un cyfnod flwyddyn ynghynt. Mae'n debygol bod rhywfaint o waredu gwastraff, a fyddai wedi digwydd yn gynharach yn 2020-21 pe na bai unrhyw gyfyngiadau, wedi'i symud i ddiwydd yn ddiweddarach yn y flwyddyn.

Yn benodol, roedd pwysau gwastraff cyfradd is a waredwyd rhwng mis Hydref a mis Rhagfyr 2020 ac Ionawr i Fawrth 2021 yn sylweddol uwch na'r cyfnodau cyfatebol flwyddyn ynghynt, o 72% a 49% yn y drefn honno. Gall hyn fod

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.

Evch i <https://llyw.cymru/ystadegaur-dreth-gwarediadau-tirlenwi-ionawr-i-mawrth-2021-html> i weld y fersiwn ddiweddaraf.

Gwybdaeth am [hawlfraint](#).

oherwydd newid mewn ymddygiadau o ran gwaredu gwastraff, yn unol â bwriad y dreth.

Mae'r tîm gweithrediadau Treth Gwarediadau Tirlenwi'n cynnal trafodaethau rheolaidd â gweithredwyr safleoedd tirlenwi ynglŷn ag effeithiau coronafeirws (COVID-19) ar eu busnesau. Mae'r coronafeirws wedi cael effaith sylweddol ar fusnes rhai gweithredwyr safleoedd tirlenwi eleni. Er gwaethaf yr heriau a gyflwynodd COVID-19 i weithredwyr safleoedd tirlenwi, mae pawb a fanteisiodd ar gyfleoedd i dalu dros gyfnod hirach bellach wedi cwrdd â'u rhwymedigaethau'n llawn. Am fwy o fanylion, gweler y sylwebaeth o dan Dabl 2.

Yn Ebrill 2020 i Fawrth 2021, bu 980 mil tonnall o warediadau awdurdodedig. Mae hyn yn cynnydd o 2% o'i gymharu â'r flwyddyn flaenorol.

Tabl 1b: Treth ddyledus ar wastraff a waredwyd i safleoedd tirlenwi [1] [5]

Treth yn ddyledus (£ miliwn) [2]

	Cyfradd is	Cyfradd safonol	Cyfanswm [3]	Swm y dreth a ryddhawyd [4]
2019-20	1.2	35.8	37.0	0.3
Ebr-Meh	0.3	10.0	10.3	0.1
Gor-Med	0.4	10.5	10.9	~
Hyd-Rhag	0.3	7.3	7.6	0.1
Ion-Maw	0.3	7.9	8.2	0.1
2020-21 (p)	1.5	30.1	31.7	0.3

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.

Ewch i <https://llyw.cymru/ystadegaur-dreth-gwarediadau-tirlenwi-ionawr-i-mawrth-2021-html> i weld y fersiwn ddiweddaraf.

Gwybdaeth am [hawlfraint](#).

	Cyfradd is	Cyfradd safonol	Cyfanswm [3]	Swm y dreth a ryddhawyd [4]
Ebr-Meh (r)	0.3	5.1	5.4	0.1
Gor-Med (r)	0.4	9.8	10.2	0.1
Hyd-Rhag (r)	0.5	8.5	9.0	0.1
Ion-Maw (p)	0.4	6.8	7.2	~

Ystadegau'r Dreth Gwarediadau Tirlenwi yn ôl cyfnod adrodd, cyfradd treth a mesur ar StatsCymru (yn cynnwys data ar gyfer 2018-19, heb ei gyflwyno uchod)

Nodiadau

[1] Nid yw'r tabl hwn yn cynnwys unrhyw wybodaeth am warediadau heb awdurdod gan nad oes unrhyw ddata ar gael eto.

[2] Mae'r gwerthoedd a gyflwynwyd wedi'u talgrynnu i'r £0.1 miliwn agosaf

[3] Mae'r cyfanswm a gyflwynwyd wedi'i gyfrifo ar sail y gwerthoedd heb eu talgrynnu.

[4] Dyma'r gostyngiad mewn treth o ganlyniad i'r ceisiadau am ryddhad. Nid yw'r swm yn cynnwys unrhyw elfen am ddisgownt dŵr, nad yw'n cael ei drethu.

[5] Nid yw'r tabl yn cynnwys nifer fach o ddiwygiadau i ffurflenni treth a dderbyniwyd gennym. Mae hyn oherwydd ein bod yn asesu'r risg o ddatgelu gwybodaeth am drethdalwr unigol.

(p) Mae'r gwerthoedd yn rhai dros dro a byddant yn cael eu diwygio mewn cyhoeddiad yn y dyfodol.

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.

Ewch i <https://llyw.cymru/ystadegau-dreth-gwarediadau-tirlenwi-ionawr-i-mawrth-2021-html> i weld y fersiwn ddiweddaraf.

Gwybdaeth am [hawlfraint](#).

(r) Mae'r gwerthoedd wedi cael eu diwygio yn y cyhoeddiad hwn.

Sylwadau ar Tabl 1b

Fel yr amlygir yn y sylwebaeth o dan Dabl 1a, mae'r adferiad a ddechreuodd gyda gwastraff a waredwyd yn Ngorffennaf i Fedi 2020 wedi parhau am weddill y flwyddyn ariannol.

Arweiniodd y gwarediadau hyn ar gyfer Ionawr i Fawrth 2021 at £7.2 miliwn o dreth yn ddyledus, mae gostyngiad 12% ers yr un cyfnod yn 2020. Mae hwn yn newid mwy na'r lleihad o 2% a welwyd ym mhwysau gwarediadau rhwng y cyfnodau hyn. Mae hyn oherwydd bod gostyngiad ym mhwysau gwarediadau cyfradd safonol wedi'i wrthbwysu'n rhannol gan newidiadau mewn gwarediadau gwastraff wedi'i ddisgowntio a'i ryddhau a gwarediadau ar gyfradd is y dreth.

Arweiniodd y gwarediadau hyn ar gyfer Ebrill 2020 i Fawrth 2021 at £31.7 miliwn o dreth yn ddyledus lleihad oddeutu 14% ers y flwyddyn flaenorol.

Efallai bod tystiolaeth o batrwm tymhorol yn y data, gyd dyddiau byrrach misoedd y gaeaf yn ffactor o bosib. Yn y dyfodol, efallai y byddwn yn gallu cadw'r effeithiau yma ar wahan i'r tueddiadau mwy cyffredinol yn y data. Ond byddwn angen gwerth sawl blwyddyn o ddata cyn i hynny fod yn bosibl, ac mae effaith coronafeirws (COVID-19) bellach yn gymhlethdod ychwanegol yn hyn o beth.

Ar gyfer Ionawr i Fawrth 2021, roedd y pum gweithredwr safle tirlenwi oedd yn talu'r swm mwyaf o dreth i gyfrif am 85% yr holl dreth a dalwyd. Mewn cyfnodau o dri mis cyn hyn, mae'r ffigur wedi amrywio rhwng 80-90%. Y ffigur cyfatebol ar gyfer y flwyddyn gyfan o Ebrill 2020 i Fawrth 2021 oedd 84%.

Mae'r gwerth ar gyfer swm y dreth a ryddhawyd yn cynrychioli faint o dreth fyddai wedi bod yn ddyledus pe nad fyddai'r rhyddhad wedi'i ganiatáu.

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.

Ewch i <https://llyw.cymru/ystadegaur-dreth-gwarediadau-tirlenwi-ionawr-i-mawrth-2021-html> i weld y fersiwn ddiweddaraf.

Gwybdaeth am [hawlfraint](#).

Mae 17 o weithredwyr safleoedd tirlenwi awdurdodedig yn cwmpasu 21 safle

Awdurdod Cyllid Cymru
Welsh Revenue Authority

Derbyniadau o Dreth Gwarediadau Tirlenwi

Mae Tabl 2 isod yn dangos derbyniadau chwarterol ar gyfer y Dreth Gwarediadau Tirlenwi. Mae hyn yn seiliedig ar y dyddiad y cafwyd y taliad, a elwir yn 'ar sail arian parod' weithiau.

Tabl 2: Treth Gwarediadau Tirlenwi a dalwyd i Awdurdod Cyllid Cymru [1]

Gwerth taliadau Treth Gwarediadau Tirlenwi (£ miliwn)

2019-20	37.2
Ebr-Meh	9.2
Gor-Med	10.1
Hyd-Rhag	10.9
Ion-Maw	7.1
2020-21	33.9

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.

Ewch i <https://llyw.cymru/ystadegaur-dreth-gwarediadau-tirlenwi-ionawr-i-mawrth-2021-html> i weld y fersiwn ddiweddaraf.

Gwybdaeth am [hawlfraint](#).

Gwerth taliadau Treth Gwarediadau Tirlenwi (£ miliwn)

Ebr-Meh	2.5
Gor-Med	9.9
Hyd-Rhag	11.6
Ion-Maw	10.0

Ystadegau'r Dreth Gwarediadau Tirlenwi ar dreth a dalwyd, ar StatsCymru
(yn cynnwys data ar gyfer 2018-19, heb ei gyflwyno uchod)

Nodiadau

[1] Mae'r gwerthoedd a gyflwynwyd wedi'u talgrynnu i'r £0.1 miliwn agosaf.

Sylwadau ar Tabl 2

Yn Ionawr i Fawrth 2021, cawsom £10.0 miliwn o daliadau Treth Gwarediadau Tirlenwi. Mae hyn yn 41% yn uwch na'r un cyfnod yn 2020.

Mae'r tueddiadau yn y data yma ychydig yn arferol wahanol i'r data treth sy'n ddyledus. Mae hyn oherwydd bod yr union gyfnodau cyfrifyddu y cytunwyd arnynt gyda'r gweithredwyr Treth Gwarediadau Tirlenwi a'r dyddiadau talu sy'n deillio o hynny yn dylanwadu ar y tueddiadau yma. Gall hyn olygu bod taliadau'n disgyn mewn gwahanol chwarteri i'r gweithgareddau perthnasol. Fel rheol gyffredinol, mae ffigurau derbyniadau arian parod yn cyd-fynd yn fras â'r cyfanswm sy'n ddyledus ar gyfer y chwarter blaenorol.

Nid yw'r aliniad bras hwnnw wedi bod yn wir yn ystod y blwyddyn ariannol 2020-21 gan fod mae rhai gweithredwyr eisoes wedi cytuno ar **drefniadau Amser i Dalu** gydag Awdurdod Cyllid Cymru ble mae'r pandemig coronafirws

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.

Ewch i <https://llyw.cymru/ystadegaur-dreth-gwarediadau-tirlenwi-ionawr-i-mawrth-2021-html> i weld y fersiwn ddiweddaraf.

Gwybdaeth am [hawlfraint](#).

wedi effeithio ar eu ffrydiau refeniw. Cytunodd yr Awdurdod Cyllid Cymru gyda'r gweithredwyr hyn y gellir gwasgaru talu'r dreth sy'n ddyledus ar gyfer gwarediadau a wnaed rhwng Ionawr a Mawrth 2020 trwy gydol blwyddyn ariannol 2020-21. Mae'r rhan fwyaf o'r refeniw sydd ynghlwm â'r cytundebau hyn wedi'i dalu erbyn diwedd yr ail chwarter ariannol yn 2020-21, gyda'r holl refeniw wedi'i dalu erbyn diwedd y flwyddyn ariannol.

Ni wnaed unrhyw gytundebau o'r fath ar gyfer treth sy'n ddyledus ar warediadau yn hyd yn hyn yn y blwyddyn ariannol 2020-21.

Yn Ebrill 2020 i Fawrth 2021, cawsom £33.9 miliwn o daliadau Treth Gwarediadau Tirlenwi. Mae hyn yn 9% yn llai na'r blwyddyn blaenorol.

Dolenni i'r tudalennau gwybodaeth allweddol am ansawdd a rhestr termau

Mae'r [dudalen gwybodaeth allweddol](#) am ansawdd yn disgrifio sut mae eing hystadegau'r Dreth Gwarediadau Tirlenwi yn bodloni'r Cod Ymarfer ar gyfer Ystadegau ynghyd â dimensiynau gwerth, dibynadwyedd ac ansawdd.

Rydym yn diffinio termau perthnasol yn y [rhestr termau](#) fel y'u defnyddir yn y datganiad.

Adborth a manylion cyswllt

Byddem yn ddiolchgar iawn o'ch adborth ar yr ystadegau hyn, er mwyn ein helpu i'w gwella. Cysylltwch â ni gan ddefnyddio'r manylion isod.

Ystadegydd: Dave Jones

Rhif ffôn: 03000 254 729

E-bost: data@acc.llyw.cymru

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.

Ewch i <https://llyw.cymru/ystadegaur-dreth-gwarediadau-tirlenwi-ionawr-i-mawrth-2021-html> i weld y fersiwn ddiweddaraf.

Gwybdaeth am [hawlfraint](#).

Cyfryngau

Rhif ffôn: 03000 254 770

E-bost: newyddion@acc.llyw.cymru

Awdurdod Cyllid Cymru
Welsh Revenue Authority

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.

Ewch i <https://llyw.cymru/ystadegaur-dreth-gwarediadau-tirlenwi-ionawr-i-mawrth-2021-html> i weld y fersiwn ddiweddaraf.

Gwybdaeth am [hawlfraint](#).

Ynghylch y ddogfen hon

Mae'r ddogfen hon yn gopi o'r dudalen we **Ystadegau'r Dreth Gwarediadau Tirlenwi: Ionawr i Mawrth 2021** a lawrlwythwyd.

Ewch i <https://llyw.cymru/ystadegaur-dreth-gwarediadau-tirlenwi-ionawr-i-mawrth-2021-html> i weld y fersiwn ddiweddaraf.

Efallai na fydd y ddogfen hon yn hollol hygyrch; darllenwch ein **datganiad hygyrchedd** i gael rhagor o wybodaeth.

Gwybdaeth am **hawlfraint**.

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.

Ewch i <https://llyw.cymru/ystadegaur-dreth-gwarediadau-tirlenwi-ionawr-i-mawrth-2021-html> i weld y fersiwn ddiweddaraf.

Gwybdaeth am [hawlfraint](#).